

Models de posada en escena (20251)

Titulació/estudi: Grau en Comunicació Audiovisual

Curs: 3er

Trimestre: 3er

Nombre de crèdits ECTS: 4 crèdits

Hores dedicació estudiant: 100 hores

Llengua o llengües de la docència: català

Professorat: Alan Salvadó (alan.salvado@upf.edu)

Horari de visita: Dimecres de 12h a 13h al despatx 52.931

1. Presentació de l'assignatura

Aquesta assignatura, emmarcada en l'itinerari general d'història, teoria i anàlisi de l'obra audiovisual, pretén fer un recorregut històric i analític pels sistemes de representació, des del Renaixement fins a l'eclosió de l'imatge digital en el segle XXI. Des d'una vessant teòrico-pràctica, es pretén dur a terme l'estudi dels passatges i mestissatges de la imatge i de les maneres de construir relats audiovisuals a través de l'anàlisi de l'obra de diversos directors cinematogràfics, emmarcats en èpoques i tradicions culturals diferents.

2. Competències a assolir

Els objectius a assolir es divideixen en camps diferents: el primer, l'adquisició de metodologies d'anàlisi de la imatge de caràcter transversal; en segon lloc, l'adquisició d'aptituds per traslladar al camp pràctic els anàlisis teòrics realitzats a classe i per últim, la concepció d'una història de l'art basada en la mescla i la passarel·la entre arts.

3. Continguts

Tema 1. Presentació: espai(s) en la història de l'art

Evolució de les formes espacials en la pintura des del Renaixement fins a l'Impressionisme. Influències i metamorfosis entre cinema i pintura. L'evolució de la relació figura-fons: les “vistes Lumière”, l'institucionalització de l'espai clàssic, l'espectacle de l'imatge de síntesi.

Tema 2. El cel en el cinema

El recorregut pel motiu del cel en la història de l'art. Hibridacions entre cinema – pintura – literatura.

Tema 3. John Ford / Terrence Malick / Gus Van Sant: reflexions al voltant del “paisatge americà”.

Anàlisi de la creació i evolució de l'imaginari paisatgístic americà. El cas John Ford. Les influències del cinema experimental i de l'art contemporani com a mode de ruptura amb una determinada tradició. Les noves generacions en l'abisme contemporani.

Tema 4. El cas Jacques Tati

El circ i el music hall com a influències per a l'espai burlesc. Evolució del gènere burlesc des de Chaplin i Keaton. “Play Time”, l'alliberació de la mirada.

Tema 5. Michelangelo Antonioni: la ruptura amb l'espai clàssic.

“L'avventura”, cap a una poètica del buit. El trencament amb les coordenades clàssiques. El dialèg entre Antonioni i l'obra contemporània del cineasta tailandès Apitchatpong Weerasethakul: de l'espai desert a la densitat de la jungla.

Tema 6. Abbas Kiarostami: entre la mirada a la natura i el paisatge en fora de camp

Les singularitats de la mirada d'un cineasta-fotògraf a través de la "Trilogia de Koker".
L'essencialització de les formes, narratives i espacials. La posada en escena de la continuïtat. El retorn a l'espai "Lumière".

4. Avaluació

Avaluació contínua:

- a) Exposicions en grup de les investigacions (30%)
- b) Treball teòrico-pràctic al voltant de la investigació (40%)
- c) Actitud general i participació en debat a classe (30%)

Avaluació única:

- a) Treball final (100%)

Recuperació

En el cas d'haver suspès el treball d'avaluació contínua o bé d'avaluació única, l'estudiant tindrà dret a presentar un nou treball en la data que la Secretaria de la Facultat determini.

Els alumnes que no presentin el treball d'avaluació contínua o el d'avaluació única no tindran dret a presentar-se a la recuperació de l'assignatura en el mes de juliol.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

AUMONT, Jacques i altres autors. *Estética del cine: espacio filmico, montaje, narración, lenguaje*. Barcelona: Paidós, 1895.

BARKER, Adam, ELSAESSER, Thomas (Editors). *Early Cinema: space – frame – narrative*. British Film Institute, 1990.

BERNARDI, Sandro. *Antonioni. Personnage-paysage*. Saint-Denis: Presses universitaires de Vincennes. Esthétiques hors cadre, 2006.

BURCH, Noël. *El tragaluz del infinito*. Madrid: Ediciones Cátedra, 2006.

ISHAGHPOUR, Youssef. *Le Réel, face et pile: le cinéma d'Abbas Kiarostami*. Tours: Farrago, cop. 2000.

NATALI, Maurizia. *L'Image-Paysage. Iconologie et cinema*. Vincennes: Presses Universitaires de Vincennes, 1996.

5.2. Bibliografia complementària

ARAGÓN, Tatiana. *Imágenes de la modernidad y la vanguardia en el cine de Jacques Tati*. Málaga: Universidad de Málaga, DL 2006.

AUGÉ, Marc. *Los no lugares*. Espacios del anonimato. Barcelona: Gedisa Editorial, 2008.

BACHELARD, Gaston. *La poética del espacio*. México: Fondo de Cultura Económica, 1975.

BALLÓ, Jordi. *Imatges del silenci*. Barcelona: Editorial Empúries, 2000.

BARRINGER, Tim i WILTON, Andrew. *American sublime landscape painting in the United States, 1820-1880*. Londres: London Tate, 2002.

AUMONT, Jacques. *El ojo interminable*. Barcelona: Ediciones Paidós, 1989.

5.3. Filmografia recomenada en relació al temari

- **Jacques Tati:** “Mon oncle”, “Les vacances de Monsieur Houlot”, “Play Time”
- **Michelangelo Antonioni:** “L'Avventura”, “Deserto Rosso”, “L'eclipse”, “Blow-up”
- **Apichatpong Weerasethakul:** “Blissfully Yours”, “Tropical Malady”
- **John Ford:** “Fort Apache”, “La legión invencible”.
- **Terrence Malick:** “Días de cielo”, “El nuevo mundo”
- **Gus Van Sant:** “Gerry”, “Elephant”, “Last Days”.
- **Abbas Kiarostami:** “¿Dónde está la casa de mi amigo?”, “Y la vida continúa...”, “A través de los olivos”, “El viento nos llevará”, “Five”.
- **Roberto Rossellini:** “Viaggio in Italia”, “Stromboli”, “Germania anno zero”.
- **Andrei Tarkovski:** “Stalker”, “Nostalghia”, “Sacrificio”

6. Metodologia

Al llarg del curs es combinaran els següents mètodes d'aprenentatge:

- Classes teòriques
- Aplicació pràctica de les teories plantejades a classe a través de la realització d'una peça audiovisual sota uns paràmetres determinats.
- Anàlisi de casos amb participació dels estudiants
- Visionat d'imatges / obres audiovisuals a l'aula

7. Programació d'activitats

Setmana	Activitat a l'aula agrupament / tipus d'activitat	Activitat fora de l'aula agrupament / tipus d'activitat
Setmana 1 DL 8 abril DM 10 abril	Presentació del curs Tema 1	
Setmana 2 DL 15 abril DM 17 abril	Tema 2	
Setmana 3 DL 22 abril DM 24 abril	Tema 2	Configuració dels grups de treball
Setmana 4 DL 29 abril	Tema 3	Plantejament de les recerques per grups
Setmana 5 DL 6 maig DM 8 maig	Seminari d'Endika Rey al voltant dels títols de crèdit en el cinema	Recerca d'imatges al voltant de la recerca
Setmana 6 DL 13 maig DM 15 maig	Tema 4 i 5	Recerca de bibliografia al voltant de la recerca

Setmana 7 DM 22 maig	Tema 5 i 6	Preparació de les exposicions
Setmana 8 DL 27 maig DM 29 maig	Exposicions a classe.	Treball a partir del resultat de les exposicions
Setmana 9 DL 3 juny DM 5 juny	Exposicions a classe.	Treball a partir del resultat de les exposicions
Setmana 10 DL 10 juny DM 12 juny	Exposicions a classe.	Treball a partir del resultat de les exposicions
Dia d'examen DJ 27 juny	Comentari i/o visionat de les investigacions	